

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS JELENTÉSE

(Második akkreditációs értékelés)

**PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
FELNŐTTKÉPZÉS ÉS EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSI KAR**

2007/10/XI/4. sz. MAB határozat

2007. december 7.

**PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM FELNŐTTKÉPZÉSI ÉS EMBERI ERŐFORRÁS
FEJLESZTÉSI KAR: A (akkreditált)**

I. AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

A Látogató Bizottság (LB) az előzetes dokumentumelemzési munkaszakaszt követően részletesen tájékozódott az új kari működés tárgyi és személyi feltételeiről, a minőségértékelés és minőségbiztosítási rendszer működéséről, különös tekintettel az új típusú alapszakos képzésekre. Az LB élt a közvetlen tapasztalatszerzés és konzultáció lehetőségével, melyek során a Kar részéről teljes nyitottságot és együttműködési készséget tapasztalt. Az LB akkreditációs javaslatát konszenzussal alakította ki, mely a Kar akkreditációját javasolja, ugyanakkor az LB a Kar további működésére vonatkozóan konkrét javaslatokat is megfogalmazott.

A PTE Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar rendelkezik a feladat ellátáshoz szükséges feltételekkel, az alapító okiratban meghatározott feladatai figyelembevételével a folyamatos működéshez szükséges személyi feltételek, tárgyi és pénzügyi eszközök, valamint az intézményi dokumentumok rendelkezésre állnak.

II. MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

Képzés:

A Kar - ezzel a szakok – a vizsgált szakok meghonosításával az egyetemen, a képzés megindításával, a bolognai típusú átalakítással – *fontos oktatás- és egyetempolitikai feladatot vállalt magára*. Ez még akkor is igaz, ha a sokszor és néha egyoldalúan hangoztatott pénzügyi megfontolások ellentmondának ennek. A képzés folytatását és fejlesztését az LB a javaslatok figyelembevételével egyértelműen támogatja.

Személyi feltételek:

A Karon jelenleg 42 főállású, teljes munkaidős és 3 részmunkaidős oktató oktat. A teljes munkaidős oktatók között a minősítettek aránya 52,38%, a részmunkaidősök közül pedig 66,6%. A részmunkaidős állomány átlagosan megközelítőleg húsz éves oktatói tapasztalattal rendelkezik. A teljes munkaidős állomány átlagos oktatási tapasztalata mintegy 13 év. A teljes munkaidős oktatók átlagos életkora 42 év.

A kari minőségirányítási rendszer a következő szervezeti struktúrában működik: az oktatási dékánhelyettes a felelőse a minőségirányítási rendszer képviselőjének az operatív munka ellenőrzésének, a stratégiai irányok meghatározásának. A minőségirányítási vezető felel az operatív munkáért, a rendszer működtetéséért, fejlesztéséért.

A FEEK intézeti rendszerben épül fel. Minden intézetnek van egy akkreditációs és minőségbiztosítási munkatársa, aki minőségirányítási feladatokban segíti a minőségirányítási vezető munkáját.

Tárgyi feltételek:

A Kar épületében a két, egyenként 18, illetve 25 munkaállomással felszerelt informatikai terem nem számolva – 19 tanterem áll rendelkezésre az oktatási feladatok ellátásához:

1 db 20 fős tréningterem; 2 db 30 fős szemináriumi tanterem; 6 db 40-45 fős szemináriumi tanterem; 2 db 110 fős előadóterem; 1 db 160 fős befogadására alkalmas konferenciaterem (keverőpulttal, tolmácsfülkékkel); 1 db 350 fős előadóterem, a tanítási időszakra az épületben átengedett.

A tanteremek mindegyike klimatizált, beépített projektossal, vetítővászonnal és „white board” táblával, írásvetítővel ellátott.

A Kar jelenleg 2 korszerű, minden technikai igényt és kényelmet kielégítő számítógépteremmel rendelkezik. A termekben 25, ill. 18 nagyteljesítményű, multimédiás, internet-kapcsolattal ellátott gép szolgálja ki az oktatási igényeket. Az épület nyitvatartási idejében - nyílt közösségi térben - további 36 munkaállomás áll a hallgatók rendelkezésére, internet eléréssel, az ETR-ből fakadó kötelezettségek

PTE FEEK

és lehetőségek (kurzusra és vizsgára való jelentkezés, tájékoztatás) teljesítése, illetve levelezés, szabad „böngészés” céljából.

A Kar külön multimédiás laborral rendelkezik, a legkorszerűbb infrastruktúrával felszerelve, amely alkalmas különböző oktatási, kutatási és prezentációs funkciók kiszolgálására. A Kar saját szerverrel és folyamatosan frissülő online webfelülettel rendelkezik. Minden tanteremben és számítógépteremben korszerű tábla, írásvetítő, a három nagyobb teremben hangosítás, a termék többségében beépített vetítővászon használható. A Kar – a tantermekben beépítetten működőkön kívül – 4 hordozható projektorral és 3 lappal rendelkezik, amelyek csak az oktatási és prezentációs funkciókat szolgálják ki. Az említett felszereléseken kívül minden oktató egyéni használatra rendelkezik 1-1 lappal. Igény szerint minden teremben elhelyezhető diavetítő, TV és videó.

A Pécsi Tudományegyetem Könyvtára központi, kari és intézeti könyvtárakból álló integrált könyvtári hálózatként működik. Az andragógia szakos hallgatók tanulási igényeit elsősorban a Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar szakkönyvtára, a központi könyvtár, a természettudományi és bölcsészettudományi karok közös könyvtára, valamint a Társadalomtudományi Szakkönyvtár tudja kielégíteni, de beiratkozhatnak bármely más (pl. orvosi, művészeti, műszaki, angol-német nyelvi stb.) könyvtári egységbe is. Az Egyetemi Könyvtár könyv- és folyóirat állománya meghaladja a másfél milliót, tízezernél valamivel több audiovizuális, kb. 750 elektronikus és negyedmillió egyéb dokumentummal rendelkezik. Az éves gyarapodás eléri a 35-40 ezer kötetet. A könyvtári szolgáltatásokat a hallgatók az interneten keresztül is elérhetik (www.lib.pte.hu), ahol is a könyvtár által elérhető elektronikus adatbázisokhoz, folyóiratokhoz, bibliográfiai segédletekhez, digitalizált dokumentumokhoz és egyéb, a tanulást szolgáló adatokhoz, információkhoz juthatnak hozzá. A könyvtár számítógép ellátottsága jónak mondható, közel 300 hallgatói hozzáférést biztosító gép áll rendelkezésre. A hálózatban 10 eMagyarország Pont működik nagy teljesítményű gépekkel, perifériákkal (nyomtató, szkener, projektor.)

A képzés és kutatás számára a könyvtári szolgáltatásokat elsősorban a Kari Könyvtár biztosítja. A könyvtár könyvállománya több mint 20 ezer kötet (könyvek, időszaki kiadványok és szakdolgozatok), 246-féle időszaki kiadvány (ebből 59 kurrens), továbbá 327 audiovizuális dokumentum (CD-ROM, hangszalag, videofilm). A könyvtárban további 10 számítógép (multimédiás és internet eléréssel) áll a hallgatók és oktatók rendelkezésére.

A könyvtár szolgáltatásai: az állomány (könyvek, folyóiratok és nem hagyományos dokumentumok) helyben használata; kölcsönzés; tájékoztatás; az állomány keresése a hagyományos és számítógépes katalógusokban; CD-ROM helyi és hálózaton futó használata; irodalomkutatás (irodalomjegyzékek, témabibliográfiák összeállítása); könyvtárközi kölcsönzés; nyilvános dokumentumok (tananyagok, tematikák, tételsorok); internetes katalógusok és adatbázisok.

A tantárgyak elsajátítását szolgáló tankönyvek a Kar gondozásában jelennek meg. A Humánszervező (munkaügyi) menedzser sorozatban 2006 őszéig mintegy 110 darab tankönyv jelent meg, amelyek az Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet saját jegyzetboltjában is folyamatosan hozzáférhetőek.

A Tanulmányi és Szervezési Osztály önálló szervezeti egységként működik, összesen 20 munkatárssal. Az osztály feladata a teljes körű adminisztráció és ügyirat-kezelés, informatikai rendszer működtetése, szakok kidolgozásának technikai kezelése és az akkreditációs folyamat, FSZ képzések kidolgozása, az Intézet oktatástechnikai és infrastrukturális erőforrásaival való tervezés, oktatási folyamatok megtervezése és lebonyolítása, rendezvényszervezés.

Minden munkatárs rendelkezik önálló számítógéppel, nyomtatóval (Internet és ETR elérhetőséggel) és vezetékes telefonnal, illetve az osztály munkáját segíti 3 nagyteljesítményű nyomtató-fénymásoló gép és 2 faxkészülék.

A Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar a hallgatói számára többszáz fős közösségi tereket alakított ki, amelyek minden igényt kielégítő, teljes komforttal felszerelt, világos, levegős helyiségek. A Kar önálló büfével, a szabadidő eltöltésére alkalmas sétálókerettel, berendezett parkkal is rendelkezik. A hallgatók tanórán kívüli jólétét szolgálja az új kari szórakozóhely.

Kutatás-fejlesztési tevékenység

A Karon Emberi Erőforrás –fejlesztési kutatócsoport működik, elsősorban a Kar oktatási tevékenységéhez igazodó, alkalmazott kutatásokat és kutatási célú fejlesztéseket végez. Középtávú tervében az alábbi – több tanévre kiterjedő - témák szerepelnek:

- az andragógia szakot választó hallgatók akadémiai képességeinek és tanulással kapcsolatos attitűdjének vizsgálata;
- a karon tanuló – nappali és levelező tagozatos – hallgatók tanulmányi folyamatainak monitorozása, tanulási attitűdjeinek, motivációinak és stratégiáinak vizsgálata;
- a karon, vagy jogelődjén 1978-tól végzett hallgatók bevalás-vizsgálata;
- a 60 éven felüliek tanulási motivációinak és tanulási stratégiáinak vizsgálata

Figyelemre méltó az a kérdőív és tesztcsoomag, amellyel az I. évfolyamos hallgatók akadémiai képességeinek vizsgálatát a kutatócsoport 2005-ben ez előmérés (280 fő) keretei között már kipróbálta és a korrigált mérőeszközökkel 2006. szeptemberében a társult intézményekben az adatfelvételt lebonyolította (2000 fő). Elkészült az 1978-tól napjainkig a karon végzettek (11.249 fő) adatbázisa, teljes körű kérdőíves vizsgálatuk adatfelvételi folyamata (1400 beérkezett kérdőív) lezárult, illetve a később végzettké folyamatos.

A kérdőíves vizsgálat ellenőrzésére és kiegészítésére szolgáló, irányított interjúk felvételének terve, technikai és technológiai feltételrendszere (kb. 200 interjúra) elkészült. A 60 éven felüliek tanulási motivációinak vizsgálata előkészületben van.

III. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZER ÉRTÉKELÉSE

A PTE FEEK, illetve jogelődje minőségmenedzsment rendszerét már 1998-ban az ISO 9001 szabványnak megfelelően kialakították és e tanúsított rendszer, - természetesen elemeiben továbbfejlesztve - ma is a kar vezetési rendszerének részét képezi.

A karon a minőségpolitika és a minőségcélok meghatározottak. A minőségcélok beépülnek a kar és intézetei munkaterveibe és ezeken keresztül az egyéni teljesítményértékelési rendszer alapját is képezik.

Működik az ISO 9001 minőségmenedzsment rendszer szabályozásának megfelelően az oktatók munkájának hallgatói véleményezési rendszere. A hallgatók véleményét az érintett oktatók hasznosítják munkájuk fejlesztéséhez. Ezen információk szolgálják az alapját a „Kar oktatója” cím évente egyszeri alkalommal történő adományozásának.

A minőségmenedzsment rendszer keretében rendszeres vizsgálatokat végeznek a végzett hallgatók és a kiemelt partnerek véleményének megismerésére. E forrásokból származó visszacsatolásokat figyelembe veszik a folyamatok fejlesztésénél.

A kar részt vett átfogó minőségfejlesztési projekteken. Ezek közül kiemelhető az a HEFOP-projekt (3.3.1.-P.-2004-06-0043/1-0) amely a partnerközpontú önértékelési modell magalkotását és a továbbképzéseket célozta a felsőoktatási intézmények humán erőforrásainak fejlesztéséért. A projekt részeként a kar a kidolgozott modell alapján önértékelést végzett 2006-ban. Célszerű az önértékelés eredményeit a minőségmenedzsment rendszer fejlesztésére hasznosítani.

A minőségmenedzsment rendszer működésének szervezeti struktúrája és felelősségi körei meghatározottak. A látogatás során meggyőződünk arról is, hogy a PDCA ciklus elemei a minőségfejlesztés területén érvényesülnek a karon. Az egyetemi szinten kezdeményezett és értékelt dolgozói elégedettség mérés kari eredményeit hangsúlyosabban szükséges figyelembe venni a kar minőségstratégiájának és minőségcéljainak megfogalmazásakor.

IV. TUDOMÁNYÁGANKÉNTI – KÉPZÉSI ÁGANKÉNTI ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELES

Tudományág: **PSZICHOLÓGIAI TUDOMÁNYOK**
(MULTIDISZCIPLINÁRIS BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYOK)
Képzési ág: **PEDAGÓGIA ÉS PSZICHOLÓGIA**

A Kar a Bölcsészettudomány képzési területen Pedagógia és pszichológia képzési ágon az *andragógia (művelődésszervező) alapszakon* folytat képzést.

Szakfelelős: *Koltai Dénes dékán, CSc, habil, egyetemi docens*

Kapcsolódó szakirányok:

személyügyi szervező (Klein Sándor DSc, egyetemi tanár)

művelődésszervező (Sári Mihály CSc, PhD, habil, egyetemi docens)

felnyitóképzési szervező (Cserné Adermann Gizella CSc, egyetemi docens)

munkavállalási tanácsadó (Halmos Csaba PhD, egyetemi docens)

A hagyományos képzési rendszerben a BA szak jogelődjeként *személyügyi szervező, művelődésszervező* és *humánszervező* szakokon folyik képzés a karon.

Andragógia alapszakon oktatók megoszlása fokozatok szerint

tudományos fokozat megnevezése	fő	%-os arány
PhD	16	34
Habil, PhD	1	2
CSc	4	9
Habil, CSc	5	11
DSc	2	4
Habil, DSc	1	2
Nem rendelkezik tudományos fokozattal, de PhD hallgató	18	38
összesen:	47	100

A 2006. szeptemberében megindult képzési szakon az oktatói létszám, az alapozó módszertan és a szakmai törzstárgyak esetében a főállású oktatók aránya meghaladja a MAB követelményekben meghatározottakat. A Kar konzekvensen törekszik a MAB által elvárt tantárgyfelelősi megbízások számának, a minősített oktatók arányának kialakítására. Az andragógia alapszak előzményei elsősorban a szakirányú képzések esetében jelentősen kapcsolódnak a Kar és elődintézményei fejlesztéséhez, különösen az 1992-ben elsőként megindított emberi erőforrás menedzsment ismereteket tartalmazó képzés korszerűsítési folyamatához.

A szak alapozó anyaga közös stúdiumokra épít a bölcsészettudomány (10 kredit) és a pedagógia és pszichológia képzési ág (8 kredit) esetében, ami hatékony oktatásszervezési megoldásokat tesz lehetővé.

Az alapozó és törzsképzés, modul-struktúrája szerkezetében és tartalmában is korszerű, a tantervek és források az adott terület progresszív ismeretét teszik feldolgozhatóvá. A választható szakirányok kellően differenciáltak, és ezeket jó arányérzékkel egészítik ki a – legalább 10 kreditpontig – választható stúdiumok, melyek gyakorlati jeggyel zárulnak, és így a számonkérés lehetőségét is megteremtik.

Tudományág: **MULTIDISZCIPLINÁRIS BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYOK**
 Képzési ág: **TÁRSADALOMISMERET**

A Társadalomtudományi képzési területen Társadalomismeret képzési ágon **informatikus könyvtáros alapképzési, illetve informatikus könyvtáros egyetemi szakon** folytat képzést.

Szakfelelős: Agárdi Péter CSc, egyetemi tanár

Az **egyetemi szakot** 2004-ben indították, második próbálkozásra. Az első kifogások arra vonatkoztak, hogy a) a szakot nem hagyományos főiskolai könyvtár szakból fejlesztették ki, hanem a felnőttoktatásba van beágyazva; b) a szak oktatóinak és a szakfelelősnek a felkészültsége megkérdőjelezhető. (Ez utóbbi nem áll, a szakfelelős alapképzettsége könyvtáros, jóllehet nem informatikus).

Informatikus könyvtáros képzés az egyetemen más karon nem folyik; itteni indításában mindenképp a Kar vezetőinek a kezdeményezőkézsége, helyzetfelismerése és az intézmény iránti elkötelezettsége számított. Ugyanakkor a képzés tartalma szorosabb együttműködést kívánna a bölcsészakkal.

A szak *alapozó anyagában fontos helyet foglal el a „Magyarország kultúrája a XXI. század elején”* c. tárgy, melyet a szakfelelős maga fejlesztett ki, beleértve vonatkozó publikációit (tanulmánykötet), legfőképpen pedig terjedelmes és invenciós szöveggyűjteményét. Meg kell jegyezni, hogy a tantárgy (vagy inkább tanulmányterület: művelődéstörténet/művelődéspolitikai/ művelődéstudomány) nem helyettesít egy összefoglaló és szisztematikus művelődéstörténeti áttekintést.

A szak levelező képzésének *hallgatósága* – amint azt személyes tájékozódásunk is mutatta – elsősorban könyvtárosokból áll; többek közt iskolában dolgozó könyvtárosokból is. Ez kétségtelenül emeli a képzés komolyságát, mivel a gyakorlatból érkezett felnőttek már körülbelül ismerik a szükségleteiket (legalább is azokat, amelyeket be tudnak látni). Az ő tapasztalataikra építve javasolható, hogy *a továbbiakban a szakot fejlesszék tovább*. A fejlesztés iránya elsősorban annak a régióknak az igényeihez való igazodás lehet, amelyből a hallgatók verbuválódnak. (A nappali hallgatókkal való eszmecsere során az ő elvárásait, többek között ezzel a szakkal szemben is, némileg irreálisnak tartjuk. Komolyságukat kétségtelenül emelné – még ha személye lelkesedését visszafogná is -, ha olyan új ismereteket szerezhetnének, különösen a tradicionális könyvtárosságból, amely *könyvtárosi elkötelezettségüket és hivatástudatukat erősítené*. Beágyazottsága folytán ugyanis a képzés jelenleg elsősorban felnőttoktatói elhivatásukat igyekszik megerősíteni.

Az **alapszak (BA)** akkreditációja – a főnti előzmények figyelembe vételével - könnyebben és gyorsabban folyt, mint a „régí típusú” egyetemi szaké. Mindez konzorciumban történt a hagyományos egyetemi-főiskolai könyvtáros képző helyekkel (pl. ELTE, SzTE, DE), amelyeknek az oktatói ez alkalommal már nem támasztottak lényegi nehézségeket (a szak elfogadottá vált, a FEEK kiválóan teljesített, a könyvtáros képzés számára szokatlan beágyazódása ellenére).

Az **alapszak** akkreditációjának egyik feltétele – a helytelenül kezdett és egészében is elcsúszott országos átalakítás kényszerre következében – a *magiszteri (mester-) fokozatról* adott áttekintés.

A Kar informatikus könyvtáros- szakját (szakvezetőjét, oktatóit) dicséri, hogy az ugyancsak konzorciumban történő programfejlesztésben nemcsak részt vettek, hanem *a konzorcium nevében az alapítás előkészítését országosan is magukra vállalták (!)* Ez érzékelteti a szakmai elfogadottságot és elismertséget. (A szakalapítás folyamatban van; még nem tudják, a szakértők milyen véleménnyel lesznek róla.)

Az *alapképzési szak felépítése* követi azokat a változásokat, amelyek a könyvtáros szakmában az utóbbi két évtizedben végbementek, s amelyek a hagyományos papíralapú könyvtárosságot egyfajta „információ menedzsmentté” alakították át. Ezért az alapképzésben is kiemelkedő hangsúlyt kap az informatika.

Tudományág: **GAZDASÁGTUDOMÁNYOK**
Képzési ág: **ÜZLETI**

A Kar a Gazdaságtudományok képzési területen az Üzleti képzési ágon a Közgazdaságtudományi Karral közösen egy évvel ezelőtt indította el az **emberi erőforrások alapképzési szakon** a képzést, amely jelenleg – az első évfolyam – a társkaron zajlik az akkreditált program szerint.

Szakfelelős: Halmos Csaba PhD, egyetemi docens

Az Emberi erőforrások /BA/ alapképzési szak oktatói állományának tudományos minősítettsége

Összes oktató	69 fő	100,0%
MTA tag	1	1,4%
DSc	4	5,8%
Habil, CSc.	12	17,4%
Habil, PhD	2	2,9%
CSc	9	13,0%
PhD	19	27,5%
dr. univ.	6	8,7%
nem minősített	16	23,2%

A szakot gondozó tanszéken folytatott, az előzetes dokumentum-elemzésre (tantervek, akkreditációs dokumentumok) alapozott konzultáció során a képzési vertikum áttekintésére nyílt mód a képzésben résztvevő kollégákkal. Az előzmények szintjén jó alapokat teremtő humánszervező egyetemi szak és művelődésszervező egyetemi szak képezi a szakmai bázisát az új típusú képzésben az Emberi erőforrások szak megindításának. A szak kari gondozása, a dokumentumok és a felelősi rendszer áttekintése alapján megnyugtató, a képzési tapasztalatok értékelésére és következtetések megfogalmazására ebben a tanévben kezdődő oktatás miatt még nem kerülhetett sor.

A karon az előzőekben ismertetett képzésekhez kapcsolódóan több szakirányú továbbképzési-, valamint felsőfokú szakképzési szakot oktatnak:

Szakirányú továbbképzések

felnőttoktatási szakértő szakirányú továbbképzési szak

Szakfelelős: Cserné Adermann Gizella CSc / Kocsis Mihály PhD (a szakfelelős váltása folyamatban)

A Felnőttoktatási szakértő képzés célja, hogy olyan szakértő andragógusok jelenjenek meg a felnőttképzésben, akik a felnőttképzési ismereteiket komoly gyakorlati munkával kiegészítve, minőségorientált gondolkodással ötvözik, így képessé válnak:

- Curriculum tervezésre
- minőségbiztosítási tervezésre
- Dacum módszer alkalmazására a szakképzésben – szakoktatásban
- a felnőttoktatás és képzés módszertanának átadására
- valamint az iskolarendszerű felnőttoktatás intézményeinek vezetésére

További cél a felnőttek képzésével foglalkozók kompetenciájának megnövelése, olyan gyakorlati szakemberek képzése, akik a felnőttoktatás területén vezetői és oktatói tapasztalattal rendelkeznek. A felnőttképzési törvény megjelenése óta a képzés illetve a végzettség felértékelődött a felnőttképzési vállalkozásokban és azok akkreditációjában.

A szakot 2001. szeptembere óta rendszeresen indítják. A 2006/2007-es tanévben a felnőttoktatási szakértő hallgatók létszáma 23 fő.

A képzés 4 féléves, 30 tantárgyból áll, melyet 17 oktató tanít, közülük 14 minősített oktató.

ifjúsági szakértő szakirányú továbbképzési szak

Szakfelelős: Kleisz Teréz PhD

Az ifjúsági szakértő szakirányú továbbképzési szak elindítására, az egykori ICSSZEM (Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Miniszter) és Munkaügyi Minisztériumtól kaptak felkérést, egy alapvetően társadalom-tudományokra épülő, ifjúsággal foglalkozó, speciális felsőfokú képzés megalapítására és indítására.

Az elképzelés középpontjában az állt, hogy a tervezett ifjúsági törvény tudjon konkrét szakképzést megnevezni az egyes speciális feladatkörök ellátásához. Ez találkozott a Kar azon törekvésével, hogy az itt végzett ifjúságsegítő felsőfokú szakképzésben részt vevő hallgatóknak legyen lehetőségük a későbbiekben magasabb szinten, egyetemi végzettség birtokában felsőfokú szakmai kimenetelű oklevelet szerezni.

2006. februárjában indult el az ifjúsági szakértő szakirányú továbbképzési szak, 52 fővel. A felvett hallgatók mindegyike, ifjúsági referens, illetve ezzel a szakterülettel foglalkozik. A szak indítását anyagilag támogatta az ICSSZEM. A jelentkezők létszámát 50 főben maximalizálták, a felvétel kritériuma volt az ifjúsági szakterületen történő magas szintű munkavégzés.

A képzés 4 féléves, 42 tantárgyból áll, melyet 26 oktató tanít. Közülük 17 minősített oktató. A képzésben oktat még 3 fő a minisztérium szakállamtitkárai és miniszterei közül.

munkaügyi kapcsolatok szakirányú továbbképzési szak

Szakfelelős: Halmos Csaba PhD, egyetemi docens

A képzés célja: olyan szakemberek képzése, akik képesek a magyar és az Európai Unió szakmai ismeretanyag alapján a versenyszférában, a költségvetési intézményeknél, az államigazgatás és az önkormányzatok szerveinél, továbbá a munkáltatói és munkavállalói érdekképviseleti szerveknél a munkaügyi politika irányítására, rendszerének kialakítására, a szociális párbeszéd intézményrendszerének működtetésére. A szakmai ismeretek biztosítják a munkaügyi viták, konfliktusok megelőzését illetve rendezését, az érdekegyeztetés megszervezését, a vezetésben való érdemi közreműködést.

A munkaügyi kapcsolatok szak fontos bázisa lehet a Kormány és a szociális partnerek – munkaadók, munkavállalók – szakemberigényének kielégítésére mind makro, mezo és vállalati szinten.

Létszámadatok: (a képzés először a 2006/2007-es tanév I. félévében indult)

- II. féléves hallgatói létszám: 12 fő
- I. (kereszt)féléves hallgatói létszám: 25 fő

A képzés első meghirdetése nem célzottan (jellemzően újsághirdetésekkel) történt. A keresztféléves felhívás azonban már célzottan (szakszervezetek, államigazgatási- és költségvetési intézmények, stb.), a képzést várhatóan igénybe vevők felé irányult, így sikerült egy – az oktatás és a gazdaságosság szempontjaiból is ideálisnak mondható – csoportot (25 fő) indítani, ahol sikerként könyvelhető el az, hogy a képzés résztvevői a jelenlegi munkahelyükön a képzési célnak megfelelő feladatot, munkakört látnak el vagy fognak ellátni a jövőben.

A képzésben részt vevők munkáltatói által adott informális visszajelzések szerint a képzési programmal elégedettek, tervezik további alkalmazottaik bevonását a munkaügyi kapcsolatok szakirányú továbbképzési szakra.

A public relations (PR) szakirányú továbbképzési szak

Szakfelelős: Forintos Klára CSc, egyetemi docens

A szak elsősorban azoknak a már funkcióban lévő vállalati és intézményi pr-menedzsereknek szól, akik ismereteiket szisztematikusabbá, fölkelésülttségüket tudományosabbá, kapcsolataikat pedig szakszerűbbé kívánják tenni. A szakot a Külkereskedelmi Főiskola marketing-kommunikáció tanszéke alapította, a Karon való indítása figyelemre méltó, kiemelendő és egyértelműen elismerendő. Ez a szak egyike a Karon folyó számos újításnak.

PTE FEEK

A továbbképzésen fele-fele arányban azok vesznek részt, akik ezen a Karon végeztek, illetve olyanok, akik már ezen a területen dolgoznak.

A képzés gyakorlatorientált, csak olyan elméletet oktatnak, amelynek a közvetlen gyakorlatiassága kézzelfogható. Bár ez a megközelítés eléggé evidens, azt azért fölvetjük, hogy az egyetemen folyó oktatásnak – akkor is, ha szakirányú továbbképzésről van szó – a hallgatók hozott gyakorlatára építve *elsősorban értelmeznie kellene a gyakorlatot.*

A továbbképzés viszonylag kis csoportokban folyik (15-20 fő). Az oktatók mintegy 60-40 százalékban „meghívottak”, azaz külsők. A Kar azt adja a külső oktatók tudásához, amit a kari oktatók maguk tudnak (szociológiát, pszichológiát, társadalom- és gazdaságismeret). A meghívott oktatók magas aránya elfogadható, mert olyan meghívottakat sikerült megnyerni az oktatásnak, akiknek a neve valóban fémjelezheti a szakot.

A szak megalapozottságát biztosítja az a tankönyv, amelyet erre a célra dolgoztak ki; csak hogy ez egymagában még kevés. Nagyon helyesen, a tananyag, amelyet a Kar kialakított, egyfelől a kommunikáción, másikkal a marketingen (mint felsőoktatási szakon, diszciplinán, tanulnivalón) alapszik. Még inkább garantálja a képzés színvonalát a szakvezető alapképzettsége és iskolázottsága (bölcész alapképzettség, külföldi tanulmányutak, elsősorban német egyetemen). Mindez arra nézve garancia, hogy a szakvezető nem engedi majd a képzést egyfajta pr-tréninggé válni.

társadalombiztosítás szakirányú továbbképzési szak

Szakvezető: Krisztián Béla PhD, egyetemi docens

Ez a szakirányú továbbképzési szak arra a célra szerveződött, hogy a társadalombiztosítási igazgatóság (megyei, regionális) szakembereinek egyetemi környezetben folyó továbbképzést adjon. Vagyis lássa el őket olyan alapismeretekkel, amelyek segítségével tájékozódni tudnak a társadalombiztosítás időszerű kérdéseiben. Ez a törekvés annál inkább időszerű, mennél „laposabbá” válik a társadalombiztosítás irányítási rendszere.

A laposabbá váló irányítási rendszerben ugyanis az ügyféllel, illetve az adott ügyvel foglalkozó ügyintézőnek magának kell egyre több aktuális döntést (határozat stb.) hoznia. Ehhez jobban föl kell készülnie, mint korábban. *A képzés főként a társadalombiztosítás jogi kérdéseibe vezet be a hallgatóságot.* Ehhez társul alapozásként az „amit a Karon tudnak” – azaz elsősorban a felnőttoktatással és képzéssel kapcsolatos, általánosabb jellegű alapismeretek.

Ez utóbbi alapismeretek teszik ki a tananyag és a képzés (ideértve magukat a képzőket is) mintegy 40 százalékát. A további mintegy 60 százalékot viszont a jogi ismeretek jelentik.

Eszerint oszlik meg *a képzésben érdekelt oktatói gárda* is: több mint a felüket a jogi karon oktatók teszik ki, kevesebb, mint felüket pedig a Kar. Ez további kérdéseket vet föl, úgymint: szabad és érdemes-e olyan képzéseket szervezni, amelyeknek az oktatói nem elsősorban a Karról kerülnek ki? Szabad-e az ilyen kérdések szakgazdaságát elvállalni?

Milyen konstrukciót lehet /szabad /érdemes kialakítani az egyetem különböző karain dolgozókkal, hogy a FEEK képzéseiben részt vegyenek?

A Kar elvárásai ezzel a szakkal egyelőre nem igazolódtak be. A nagy létszámú jelentkezés elmaradt, elsősorban a társadalombiztosítás folyamatban lévő átszervezése következtében. Ezért egyelőre nincs kilátás arra, hogy a hallgatók egyfajta visszacsatolását (vélemény, elhelyezkedés, az alkalmazók nagy tömegű tapasztalatai stb.) rendelkezésre álljanak.

A Felsőfokú Szakképzések (FSZ)

A képzés személyi ellátottsága megfelelő – fontos, hogy az oktatók személyükben is garantálják a folyamatosságot a hallgatók továbbtanulásánál, a BSc képzésekben (nem lenne szerencsés a két képzési szint „fizikai” elkülönítése, az FSZ kiszervezése). Tudatos, egymásra épülő, átgondolt képzési programok biztosítják az FSZ tanulmányok során szereshető kreditek beszámítását a BSc szinten, szakirányú továbbtanulás esetén. Praktikus és pénzügyi okokból is érthető a törekvésük, hogy a maximális 60 kreditet (2 félév) ismerjék el.

PTE FEEK

Az FSZ munkaerőpiac orientált, gyakorlati jellegét és célirányosságát, teljes körűen biztosítja a felhasználókkal kialakított szakirányú kapcsolatrendszer, melyet szerződések, kétoldalú megállapodások is garantálnak.

A Kar vezetése az oktatáspolitikai törekvésekkel összhangban offenzív képzési koncepciót valósít meg az FSZ tekintetében (él az államilag finanszírozott keretszám növelése által biztosított lehetőséggel) E szakokon ill. képzési szinten is érvényesül a Kar hallgató-barát, a szolgáltatásokra nagy súlyt helyező oktatásfilozófiája, hitvallása, gyakorlata.

Szak, szakpár	Forma, Tagozat	Létszámok (2007. 03. 15.)	Államilag fin. létszámok
ifjúságsegítő	FN	92	87
képzési szakasszisztens	FN	8	8
moderátor	FN	26	24
reklámszervező szakmenedzser	FN	45	43
sportkommunikátor	FN	66	61
ifjúságsegítő	FL	57	55
képzési szakasszisztens	FL	4	4
moderátor	FL	15	15
reklámszervező szakmenedzser	FL	5	5
sportkommunikátor	FL	15	13
		333	315

V. A KAR TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ LB MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK

Összességében igazi hallgatóbarát, szolgáltató egyetemként működik a Kar, melynek - az LB szerint - ez a legnagyobb erőssége.

A Kar jelentős előzményekre épülő létrejötté és az elmúlt évek dinamikus fejlődése ellenére, az intézmény fejlesztési stratégiáját közép- és hosszabb távra célszerű lenne kidolgozni. Különösen indokolttá teszi ezt a bolognai folyamat keretében történő új alapképzések és a jelenlegi kezdeményezések szintjén formálódó mesterképzések összefüggései, valamint az egyetem partner karaival (erre jó példa a közgazdasági karral való alapképzési együttműködés) jelentősen fejlesztendő együttműködés. E stratégia kimunkálását az LB 2007-2008-ban feltétlenül javasolja elvégezni.

Az LB véleménye szerint a karok közötti együttműködés keretein belül fejleszteni kell a tudományos tevékenység, a *doktori képzési* háttér kialakítását és erre konkrét lépések megtételét javasolja. Ennek egyik lehetősége az egyetemen már működő neveléstudományi vagy közgazdaságtudományi doktori iskolákba adragógiai, illetve humán erőforrás fejlesztési programokkal történő betagozás.

További javaslatként fogalmazható meg - a kétségtelenül jó hallgatói infrastruktúra elismerése mellett - az oktatók tanszéki elhelyezésének javítása. Az egyetemi működés a szakmai-tudományos élet alapegysége a tanszék, ennek feltételeit megteremteni alapvetően szükséges a további hatékony munka szempontjából. Nehezítik a kutató műhelyek, csoportok létrejöttét és egzisztálását azok – az egyetemi létehez méltatlan – körülmények, amelyek között az oktatók dolgoznak. Ez összefügg a kollégák közötti szakmai kapcsolatok javításával, a kollektív tanszéki működés/élet, a tudományos tevékenység javításával.

A formális követelményeknek (minősített oktatók-kutatók száma és aránya publikációs tevékenység, nemzetközi kapcsolatok) megfelel a Kar személyi állománya, felvetődik ugyanakkor az, hogy – figyelembe véve az oktatóknak a nagyszámú levelező hallgatóból adódó maximális óraterhelését (amelyek egyértelműen bevételnövelő képzések) – maradhat-e kellő idő az érdemi kutató-fejlesztő tevékenységre? Kétségtelenül növeli a leterhelést az oktatók jelentős mértékű közreműködése a Babes-Bolyai Tudományegyetem magyar nyelvű tanárképzésében, ami nagyon dicsérendő.